

مذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۱۴ ابان ماه ۱۳۲۱

فهرست مطالب:

۳ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

۱ - تصویب صورت مجلس

۲ - بقیه شور در لایحه متمم بودجه .

(مجلس يك ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس سه شنبه ۱۲ ابان ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

۱ - تصویب صورت مجلس

طباطبائی - چه تعقیبی؟ تعقیب جزائی؟ حالا که عده

نایب رئیس - عده کافی نیست .

کافی نیست اجازه بفرمائید صحبت کنند تا عده برای رأی

جمعی از نمایندگان - دستور دستور کافی شود .

فیاض - باید بصورت مجلس رأی گرفته شود .

نایب رئیس - آقایان هیچ تصور نمیفرمائید يك ساعتی

طباطبائی - حالا رأی لازم نیست بعد که عده کافی شد

را که در مجلس حاضر میشوند کار کنند در ساعت نه جلسه

رأی گرفته میشود .

اعلام شده است ده و ربع جلسه تشکیل شده است و حالا قریب

یمین اسفندیاری - نسبت بصورت مجلس که مخالفی نیست

بسیار دقیقه است هر قدر اظهار میشود تشریف بیاورند تو

فعلاً اجازه بفرمائید مذاکره شود بعد رأی بگیرد .

حاضر نمیشوند . آقای افشار .

نایب رئیس - صورت مجلس باید تصویب شود تا تصویب

افشار - اسامی آقایانی که حاضر نمیشوند و نمیآیند

نشود نمیشود وارد دستور شد . آقای طوسی .

بفرمائید بنویسند و تعقیب کنید .

عین مذاکرات مشروح یکصد و پنجمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره نند نویسی و تخریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائب با اجازه - آقای فاطمی .

غائبین با اجازه - آقایان : تولیت - دکتر ضیاء - نویخت - ملک مدنی - اورنگ - مشیردوانی - مکرم افشار - ناصری - امیر ابراهیمی

معتصم سنگک - اصفهانی - دبستانی - آصف - صادق وزیری - مستشار - اعتبار - دکتر ملک زاده - پارسا - کامل ماکو - هراز - فرمانفرمائیان .

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : منصف - منشور .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : مسعودی خراسانی - لبقوانی - اکبر - نیکپور - نصر تیان .

طوسی - عرض کنم در جلسه قبل راجع به آقای فاطمی بنده اظهاراتی کردم (انوار - هنوز صورت مجلس تصویب نشده است) این مطلب راجع بصورت مجلس است. این اظهارات بنده محل بر این شده است که من گفتم ایشان تبرئه نشده اند بایستی تبرئه شوند و بایشان کار داده شود در صورتیکه بنده اینطور نگفتم البته ایشان و امثال ایشان با اطلاع و عقیده بنده از اول تبرئه شده و بی گناه بوده اند من باب مثال عرض کردم که اشخاص خدمتگذار را باید تبرئه کرد و کار داد و بنده نگفتم که ایشان تبرئه نشده اند (صحیح است)

نایب رئیس - آقای انوار.

انوار - در ماده ۴۸ نوشته شده است کلمه (امنیه) به (ژاندارمری) تبدیل شد تقاضا میکنم در صورت مجلس این را اصلاح بفرمایند.

(در اینموقع چند نفر آقایان نمایندگان وارد شده و عده برای رأی کافی شد)

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس اشکالی نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

۲- بقیه شور در لایحه متمم بودجه]

نایب رئیس - ماده پنجاهم لایحه متمم بودجه سال ۱۳۲۱ خوانده میشود:

ماده پنجاهم - انتقال افسران ارتش بخدمات کشوری فقط در دو مورد زیر مجاز خواهد بود.

۱ - در مواردیکه امنیه کل و شهربانی کل کشور بوجود آنها محتاج باشد.

۲ - در مواردیکه افسران دارای اطلاعات علمی و فنی مخصوص بوده و انتقال آنها منحصر برای استفاده از معلومات آنها لازم باشد.

نایب رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - اگر سایر مواد این قانون متمم بودجه بیک جهتی از جهات ربطی با بودجه پیدا کند این ماده بخصوص هیچگونه ارتباطی با بودجه ندارد و این ماده در لایحه دولت هم نبود و در کمیسیون اضافه شد ولی با وضعیت

با يك مطالعه با این تزلزلی که پیدا شد با يك دقتی بودجه خودش را وقتی که مملکت اینطور شد حفظ کرد و لازمه حفظ بودجه هم همین است که صاحبمنصبان عالی تهیه کرده است چون احتیاج دارد با آنها مملکت ما هم درمانده به بخشید در ژاندارمری و هم در شهربانی محتاج هستیم با آنها پس اگر دست شهربانی و ژاندارمری را باز کنید که صاحبمنصبان تحصیل کرده از قشون بیاورند آنجا بهتر از این نیست که دست دراز کنیم بممالک دیگری مستشار بیاوریم باینجا؟ پس خواهش میکنم که آقای امیر تیمور هم با عرض بنده موافقت کنند و تصویب کنند این ماده را که در حفظ کردن بودجه مؤثر است و در وزارت جنگ ما ملاحظه کردیم هر يك از آقایان هم اگر بخواهند ممکن است تشریف بیاورند در کمیسیون و به بینند که وزارت جنگ بودجه خودش را از شهریور ۱۳۲۰ بیعد چطور حفظ کرده است و وزارتخانه دیگر نکرده است.

نایب رئیس - دکتر طاهری

دکتر طاهری - موافقم

نایب رئیس - آقای ممدل

ممدل - این ماده از جهتی خوب تنظیم شده برای اینکه تفکیک می کند بین وظایفی که افسرها دارند با وظایفی که مأمورین کشور دارند نظر آقای امیر تیمور هم در این باب صحیح است برای اینکه دولت در مضیقه نماند و مثالی که آوردند اتفاقاً موردی است که خود ما فارس ها از آن اطلاع کامل داریم و آن انتصاب سر تیب فیروزاست بسمت استانداری آنجا که واقعاً خیلی بجا و بموقع بوده است و خدمات خیلی خوب و گر انمایه هم در مدت خدمت خودشان کرده اند. بنده برای اینکه این اشکالی که فرمودند مرتفع شود و رفع آن محظوری که موجب نوستن و ایجاد این ماده شده است بعمل بیاید تصور میکنم اگر آقای معاون وزارت دارائی موافقت بکنند يك کلمه اضافه بشود و آن این است که بنویسیم انتقال افسران ارتش بخدمات کشوری فقط در دو مورد زیر با تصویب هیئت وزیران مجاز خواهد بود این جمله با تصویب هیئت وزیران اگر اضافه شود بهتر است که وقتی انتقالی

انجام میشود باز خود وزارتخانهها و ادارات بخوددی خود این کار را نکنند و منجر بتصویب هیئت وزیران بشود تا در آنجا مورد مذاقه بیشتری قرار گیرد و دست افسرها هم در کارهای کشوری زیاد باز نشود و هیئت وزیران هم دستش بسته نباشد از اینکه در يك مورد خاصی بخواهند از وجود يك افسری استفاده کنند بتوانند حالا مطالعه اش را بفرمائید به بینید اگر برای آن اشکالی نیست موافقت بفرمائید با این نظر.

نایب رئیس - آقای دکتر طاهری.

دکتر طاهری - بطوریکه آقای امیر تیمور هم فرمودند این ماده در کمیسیون بودجه انشاء شد و دولت هم موافقت کرد دلیلش هم این است در هر موضوع و از هر قبیل کاری کشوری و لشگری اینها بایستی کارهای مربوط بخودشان را انجام بدهند (صحیح است) و با آنها کار خودشان را رجوع کرد (صحیح است) و برای کارهایی که تربیت شده اند بایستی برای همان کار از وجودشان استفاده کرد و الا اگر بنا باشد که بدون احتیاج و بدون رعایت فوایدی که بر وجود هر کدام مترتب است لشگری ها بامور کشوری بپردازند اختلالانی ایجاد میشود (صحیح است) و يك اصطکاک کلهائی بین قوای لشگری و کشوری پیدا میشود (صحیح است) که برخلاف مصالح کشور است (صحیح است) اینجا فقط در دو قسمت و دو مورد استثناء شد یکی شهربانی که نظمی است و یکی ژاندارمری این دو تا هم چون ارتباط دارد با کار قشونی این بود که این دو تا استثناء شد بعلاوه اگر از اطلاعات فنی افسران ارتش هم خواستند استفاده بکنند و احتیاج بوجود آنها پیدا شد این مورد هم استثناء شده که بشود از وجود آنها و اطلاعات علمی و فنی آنها استفاده کرد و منتقلشان کرد بنابراین تصویب این ماده برای حفظ انتظامات و تفکیک کارها مفید است بنده هم موافقم خواهش میکنم ایشان هم موافقت بفرمایند (صحیح است).

مخبر - عرض کنم که بعضی از افسران ارتش هستند که یا بواسطه کسالت مزاج یا بواسطه عدم احتیاج وزارتخانه یا آنها مستغنی از خدمت شده اند و وزارتخانه هم حکم معافی

آنها را از خدمت صادر کرده است که بهر جائی که بخواهند استخدام شوند آزادند و بتوانند بروند بنابراین این دسته از افسران مشمول این ماده نیستند (صحیح است) یعنی اشخاص آزادی هستند که می تواند هر اداره بموجب اختیار و مقرراتی که در دست دارد آنها را استخدام بکند مقصود این توضیح بود که بر آنها اطلاق افسر صحیح نیست و در کمیسیون هم همین اظهار شد و این ماده فقط نسبت بافسرهای اکتیف که مشغول کار و شاغل شغل هستند و انتقال پیدا میکنند میباشد که پس از انتقال دو مرتبه بر میگردد بکار خودشان (صحیح است) این را خواستم توضیح بدهند که در عمل و اجراء اسباب زحمت هر دو دسته نشود.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای معدل .

پیشنهاد میکنم ماده ۵۰ بشرح زیر اصلاح شود : انتقال افسران ارتش بخدمات کشوری فقط در دو مورد زیر بتصویب هیئت وزیران مجاز خواهد بود .

نایب رئیس - آقای معدل .

معدل - بنده توضیح عرض کردم این انتقال در همین دو مورد هم باید بتصویب هیئت وزیران باشد حالا بسته بنظر آقایان است بنده تصور میکنم اگر در این دو مورد هم بتصویب هیئت وزیران شرط نباشد باز آن ادارات بخودی خود همه این اشخاص را بخدمت خواهند گذاشت و این ماده جلوگیری نخواهد کرد .

معاون وزارت دارائی - بنده قبول میکنم .

مخبر - بنده خواهش میکنم که يك توضیحی آقای معدل بدهند که مقصود چیست برای اینکه افسری که منتقل میشود شهر بانی این را میخواهند بگویند بتصویب هیئت دولت منتقل بشود (معدل - بلی بلی) یا اینکه در غیر این صورت یعنی در صورت منع انتقال تصویب هیئت وزیران جواز انتقال باشد مطلب دو تا است قانون میخواهد بکلی منع بکند یعنی کسی حق ندارد از افسران اکتیف به اداره کشوری بیکدیگر از این موازات منتقل بشود این را میخواهید بفرمائید بتصویب هیئت وزیران باشد یا نظر دیگری است ؟ اگر نظر اولی است وقتی قانون

خودش جواز انتقال میدهد دیگر هیئت وزیران چه دخالتی در این قسمت دارد .

نایب رئیس - آقای معدل .

معدل - دو مورد است که این ماده اجازه میدهد انتقال پیدا کند بنده عرض میکنم آنچه را که قانون منع میکند هیئت دولت نمیتواند اجازه بدهد اما همین مواردی را که قانون اجازه میدهد باز باید با تصویب هیئت وزیران باشد (مخبر - پس عبارت را اصلاح کنید) عبارت همین است بنده تغییر ندادم اشکالی ندارد این دو مورد را هم باید با تصویب هیئت وزیران باشد یعنی قانون در این دو مورد اجازه میدهد منتقل بشوند و باین ترتیب که بنده پیشنهاد کردم يك قدری مشکل تر میکند که اگر هیئت دولت اجازه داد عمل بشود

مخبر - عبارت اینطور شد انتقال افسران ارتش بخدمات کشوری فقط در دو مورد زیر با تصویب هیئت وزیران مجاز خواهد بود ؟ (معدل - بلی) عبارت کافی نیست بسته بنظر مجلس است . استدعا میکنم توجه بفرمائید اشتباهی در عبارت ماده نشود . اصل ماده عبارتش این است که انتقال افسران ارتش بخدمات کشوری فقط در دو مورد زیر مجاز است که دو مورد یکی ژاندارمری است یکی شهر بانی . پیشنهاد آقای معدل این است که اینجا ذکر شود فقط در دو مورد زیر با تصویب هیئت وزیران جایز است باین معنی که اگر يك افسر نظامی را بخواهند ببرند به امنیه باید هیئت وزیران تصویب بکنند این ضرورت ندارد برای اینکه خوب از آنجا دعوت میکنند میروند با امنیه امنیه هم کار نظام میکند نظری که کمیسیون داشت این بود که البته آن مشاغل خدمت را به کارهای غیر نظامی و سیویل ببرند جا کم و فر ماندار و استادان فلان محل معین نکنند این نظر کمیسیون بود این کلمه با اجازه هیئت دولت اگر جواز آن کار است که مقصود نیست اگر محدود کردن بهمین دو قسمت مخصوص است که ضرورت ندارد

معدل - اجازه بفرمائید توضیحی عرض کنم

نایب رئیس - در پیشنهاد که توضیح داده شد

معدل - توضیح لازم است که باید عرض شود بنظر

بنده آقای مخبر يك اشتباه اصلی در خود این دو مورد فرمودند و آن این است که يك مورد را فرض فرمودند در دو مورد شهر بانی و ژاندارمری یکی از موارد است نه در دو مورد یکی شهر بانی نیست یکی ژاندارمری ، یکی از این دو مورد شهر بانی و ژاندارمری است و یکیش هم مواردی است که از اصلاحات فنی آنها استفاده میکنند که حتی وزارت پیشه و هنر هم میتواند بگوید فلان افسر را چون دارای معلومات و اطلاعات کافی است مثلاً در مکانیک و من برای وزارتخانه ام لازم است میخواهم ببرم و این مورد دوم است این است که بنده پیشنهاد کردم عرض این است که هر يك از این وزارتخانه ها در هر موردی که بخواهند توسل باین ماده پیدا کنند نتوانند خودشان با يك مكاتبه این کار را انجام بدهند پس یا شهر بانی یا پیشه و هنر یا وزارت کشور حتی وزارت کشور هم ممکن است بگوید فلان نقطه الا آن موقعیت نظامی دارد این ها را خودشان با همدیگر مبادله کنند باید این را پیشنهاد بکنند به هیئت وزیران تمام وزیران در آنجا نشسته اند رئیس الوزراء هم احاطه دارد بموضوع با يك مراقبت جمعی بین دو وزیر و يك هیئتی اینکار انجام بشود هیئت وزیران يك تصویب نامه بگذارند انتقال پیدا بکند و اینکار علاوه بر آنکه ضرورت ندارد مفید هم هست

مخبر - بنده هم موافقت میکنم

نایب رئیس - رأی میگیریم بماده پنجاه (هاشمی -

بنده پیشنهاد کردم کلمه امنیه بژاندارمری تبدیل شود) با اصلاحی که شد آقایان موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده پنجاه و يك

ماده ۵۱ - وزارت دارائی مجاز است استثنائاً تعهدات علاوه بر اعتبار مواد مربوط بودجه وزارتخانه ها و ادارات تابعه آنها را طبق صورتهای تفصیلی تصویبی کمیسیون بودجه از محل اعتباراتی که در بودجه سال ۱۳۲۱ آنها منظور شده است بپردازد

نایب رئیس - آقای انوار

انوار - این يك ماده است که قابل توجه است و بعد

از این باید مجلس کاملاً در نظر بگیرد گرفتارهای توده مردم را ببینند که این بودجه هائی که درست میشود به کی تخمیل میشود در این مدت طوری بود که بعد از آنکه بودجه ها می آمده است و میگذشته است و میرفته است و در مقام عمل می آمده است اکتفا نمی کردند بآن بودجه ای که گذشته بود و اجازه داده شده بود و از بانک باز خزانه داری باز پول میگرفتند یعنی يك مخارج را میکردند که ابدأ اعتباری در بودجه نداشت مثلاً خرجی را که در سال هفده میکردند در سال هیجده در بودجه می آوردند در صورتیکه در بودجه سال خودش محل نداشت و در بودجه بعد اعتبارش را میگرفتند و خود مجلس تصدیق دارد که مطابق قانون دیوان محاسبات این چه کار خطائی است که بدون اجازه مجلس شورای ملی خرجی را می کردند در صورتیکه در بودجه اعتبار نداشت تا این بودجه ای که جدیداً در کمیسیون آورده اند در این موارد در کمیسیون گفتم در صورتیکه محل نداشته است بچه مناسبت خرج کرده اند علت چیست اعتبار نداشتند چرا این مخارج را کردند خوب بنده يك نفر بودم و در اقلیت بودم خوب حالا در سوابق نمی توانیم بگوئیم حالا میتوانیم بگوئیم که این وزرائی که ما خود بحکم دیگری نبودند چرا این کار را کردند این وزراء ملازم هستند چرا این پولی را که بدون اجازه مجلس بوده است و اعتباری در بودجه نداشته است خرج کرده اند اگر ما با يك جا این کار را بکنیم و این قدم را برداریم که بکفتم در مقام سخت گیری نسبت بوزراء بر آئیم دیگر يك وزیر نمی آمد این کار را بکنند مگر بنده عرض کردم که مجلس هر نظری که دارد و میخواهد بوزراء فشار بگذارد جایز در موقع بودجه است که میگردد آقا بودجه شما اینجا است همانطور که آقای طباطبائی گفت شهر گرسنه است ما داریم بودجه شان را میگذازم چانه می زنیم چه میکنند حالا خارج نمیشوم از موضوع این مورد موردی

بود که بنده در اقلیت بودم و رأی ندادم آقایان آمدند قبول کردند یعنی اکثریت کمیسیون قبول کرد که استثنائاً همین امسال آن محل هائی که خرج کرده اند و اعتبار نداشته اند قبول کنیم و بعد از این دیگر قبول نکنیم معذک بنده چون این را برخلاف قانون دیوان محاسبات میدانم اقدام کردن باین کار را وزرایی که توانسته اند زندگانی آزادی بکنند آنها را محکوم میدانم باین جهت بنده مخالف باین ماده هستم

نایب رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - اعتباراتی که در بودجه منظور میشود برای خرج کشور مطابق قانون محاسبات يك مدتی دارد که تا سه ماه از سال گذشته میتوانند پرداخت کنند و در جزء حساب آن سال محسوب بکنند لکن بعضی اعتبارات هست که اسناد خرجش حاضر نمیشود باینکه در بودجه اعتبارش ملحوظ شده است پرداخت نشده است در موقع خودش و اشخاصی که آن خرج را کرده اند طلبکار دولت هستند نسبت بهر وزارتخانه ای يك اعتباری در تمام بودجه ها هست برای اینطور اشخاص این تعهداتی که در بودجه اعتبار داشته و بجهت تعویقی که در موقع خود پرداخت نشده طلبکار هستند ولی چون در بودجه اعتبار داشته اشکالی ندارد اعتبارش تصویب میشود چند سال است که آن اعتباراتی که برای هر بودجه ای معین میشود بواسطه توسعه ساختمانها یا تعمیرات یا اصلاحات مخارج فوق العاده در آخر سال پیدا میشود برای هر قسمتی و مجبور میشوند که آنها را بپردازند وزارتخانه ها بعنوان قرض از وزارت دارائی این پول را میگیرفته و سال بعد میگذاشند در بودجه شان و این در بودجه ها بعنوان دیونی است که در بودجه پیش بینی محلی برای پرداختش نبوده است این کار البته بواسطه ضرورت هائی پیش آمد میکرده و تا سال گذشته هم در بودجه ها پرداخت این اعتبارات تصویب میشده لکن چون در قانون محاسبات عمومی يك ماده هست که برخلاف آنچه که اعتبار در بودجه تصویب شده نمیشود خرج کرد و هر خرجی که باید بکنند باینست تصویب مجلس برسد و مجلس هم معین شود از این جهت امسال کمیسیون بودجه تصمیم

گرفت که خرج هائی که در سال گذشته وزارتخانه ها کرده اند اضافه بر اعتبار بودجه شان و اعتبار پرداختش را امسال در بودجه ۱۳۲۱ گذاشته اند امسال استثنائاً با اجازه مجلس پرداخت شود این کار از قدرت کمیسیون بودجه خارج بود از این جهت اجازه مجلس میخواست يك ماده گذاشته شد که امسال استثنائاً اجازه پرداخت داده شود چون خرجی شده و مردم طلبکارند و بعد نوشته شود بوزارت دارائی که از این ببعد بتمام وزارتخانه ها دستور داده شود رعایت این قسمت بشود و اضافه از اعتبار بودجه خرج نکنند و قرض ندهند (فیاض - افزایش حقوق معاونین وزارتخانه ها چه بوده است؟) این مربوط ببودجه امسال است که در بودجه منظور میشود و اینکه عرض میکنم در این متمم بودجه منظور شده است راجع ببودجه سال ۱۳۲۰ است خرج شده گذشته است نه مال امسال؟ امسال که مطابق بودجه باید عمل بکنند اضافه بر اعتبار هم می توانند خرج بکنند برای سال گذشته است که این کار را کرده اند حالا هفت ماه از سال گذشته مردم طلبکارند گفته شد امسال استثنائاً اجازه بدهند اینها پرداخت بشود بعد هم ابلاغ شد از طرف کمیسیون بودجه بوزارت دارائی که بوزارتخانه ها ابلاغ کنند اضافه اعتباراتی که وزارتخانه ها میخواهند اگر بخواهند پیش خودشان خرج کنند مخالف قانون دیوان محاسبات عمومی است و مجلس شورای ملی تصویب نمیکند از این جهت مقتضی است که این را اجازه بدهیم (فیاض - پس بنویسند تا اول آبان) امسال که وارد این کار نیست مال سال پیش است.

نایب رئیس - رأی میگیریم بماده ۵۱ موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجاه و دو:

ماده ۵۲ - مواد زیر مادام که ملغی نشده بقوت خود باقی است ماده ۱/۲/۳/۴/۵/۶/۷/۸/۹/۱۱/۱۲/۱۳/۱۴/۱۵/۱۶/۱۷/۱۸/۱۹/۲۰/۲۱/۲۲/۲۳/۲۴/۲۵/۲۶/۲۷/۲۸/۲۹/۳۰ قانون متمم بودجه ۱۳۲۰

مخبر - اجازه میفرمائید این ماده خیلی مفصل است و متضمن يك عده زیاد موادی است که همه آقایان در اینها نظر دارند ولی چند ماده بود که بکمیسیون رفت در که کمیسیون

تصویب شده و گزارشش آمده به مجلس یکی ماده ۳ و یکی ماده ۴۱ و چون آنها کمتر بحث دارد و ضرورت دارد آنها را قبلاً مقرر بفرمایند که مطرح شود و بعد این ماده مطرح شود **نایب رئیس** - خوب این ماده هم باید بگذرد همه مواد ضرورت دارد چه فرق میکند. آقای صفوی.

صفوی - این ماده ۵۳ يك موادی را درش ذکر کردند که در قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۰ بوده و در اینجا هم بقوت خودش باقی است یکی از این مواد ماده نه قانون متمم بودجه ۱۳۲۰ است. ماده نهم قانون متمم بودجه ۱۳۲۰ مربوط است بمابه التفاوت مالیات بر درآمد که پارسال در ضمن متمم بودجه گذاشته شد که اضافه درآمدهای مالیات مستغلات بعد از وضع صدی هشت مالیات مستغلات که پرداخته میشود ضمیمه بشود بسایر درآمدهای اشخاص و مشمول مالیات بر درآمد بشود مالیات مستغلات بطوریکه آقایان البته اطلاع دارند صدی هشت بپردازد و مخصوصاً با ترقی هزینه زندگانی و افزایش قیمت های مصالح و بنائی و اجرت عماله و با قانون تعدیل مال الاجاره که از سال ۱۳۱۵ بموقع اجرا گذاشته شده و هنوز هم امسال با اینکه سه سال گذشته هنوز هم بقوت خودش باقی است و هنوز هم در اختیار مستأجرین گذاشته شده است درآمدهای اجاره مستغلات اینقدرها زیاد نیست و اشخاصی که دارای يك خانه یا يك دکان یا يك مستغل کوچکی هستند و بسا اشخاص هستند که این درآمد برای هزینه زندگانی آنها است زیاد نیست و استثناء هم نکرده اند که اگر مخارجی برای آن مستغلات میشود کسر کنند اگر مخارج را باز تعیین میگردند یعنی يك کسی که يك خانه داشت و خسارت و خرابی باو تعلق میگرفت و باید آن خسارت را تحمیل کند آن خرابی را ترمیم بکنند یعنی آن تعمیرات را که کرد ببینند در آخر سال یا شش ماه چقدر درآمد داشته و آن درآمد اضافه بشود بسایر درآمدها و مالیات را بدهد اینرا در کمیسیون قبول نکردند و خاطر می آید در زمان وزارت آقای امیر خسروی بود که آمدند این لایحه را پیشنهاد کردند و آقایان گفتند که بنائی آنقدرها

زیاد نیست و خرج هم خیلی زیاد نمیشود این بود که کمیسیون این ماده را در آن تاریخ رأی داد ولی چون بین مأمورین مالیات بر درآمد و مؤدیان مالیاتی پارسال مشاجرات خیلی زیاد شد و خیلی گفتگو شد و اظهار داشتند که لااقل مخارجی که برای بنائی کرده اند حساب کنند بطوری که همه آقایان اطلاع دارند پارسال خیلی زیاد بود و امسال هم صدی دوست صدی سیصد زیادتر شده حساب کنید بالاخره مالیات بر درآمد قبول نکرد و مشاجرات زیاد و اختلافات زیاد بین اینها شد و بنده تصور میکنم که با مخارجی که برای وصول داشت آنقدر عایدی نداشت و خاطر می آید که امسال هم که قانون بودجه آمد بمجلس شورای ملی آقای بدر وزیر دارائی بودند بودجه امسال که میگذاشت و رفت در آمد مالیات بر درآمد بنده این نکته را بایشان تذکر دادم و عرض کردم آقا این ماده ۹ متمم بودجه اسباب زحمت شده و بهتر این است که لااقل این ماده را حذف بفرمائید درحالتیکه در بر نامه دولت هم این بود که در وصول مالیات ها و در موارد مالیاتی تجدید نظر کنند و این زحمت را از کردن اشخاص بردارند ولی هیچکدام از اینها تجدید نظر نشد و فقط روی کاغذ بود و تجدید نظر نکردند که رفع این زحمت ها از مردم بشود. ملاحظه بفرمائید اشخاصی که يك اطاق دو اطاق کوچکی دارند و اجاره میدهند در آمدی هم دارند مالیات صدی هشت را هم میدهند اینها را دیگر چرا قبول مالیات بر درآمد میکنند؟ آقای بدر خاطر می آید که فرمودند که ما در قوایین مالیاتی تجدید نظر خواهیم کرد و مخصوصاً این قسمت را در قانون متمم بودجه امسال ذکر خواهیم کرد بنده خوب نظرم می آید که ده دوازده روز مانده بود که نوبه دادن اظهار نامه مالیات بر درآمد منقضی بشود بنده بایشان هم تذکر دادم که اگر این ده دوازده روز گذشت و اشخاص اظهار نامه ندادند نتیجه حاصل نشد جریمه از شان میگیرند بنابراین باین قسمت متوجه بفرمائید گفتند ما این قانون متمم بودجه را که میآوریم در قانون متمم سال ۱۳۲۱ این قسمت را اصلاح میکنیم و رفع زحمت خواهیم کرد قانون متمم بودجه حالا رسیده است

و ماه هشتم سال ۱۳۲۱ است که قانون متمم بودجه را ما میگذرانیم آنوقت در طی مواد بدون اینکه اشاره بکنید که این قانون چه است يك ماده ۹ ذکر شده است بنده خیال میکنم که بهتر این است که اگر دولت لازم بداند يك لایحه جدیدی را بیاورد به مجلس و از تصویب مجلس بگذرد این خوب طریقی نیست که يك ماده كوچك در ضمن يك قانون بگذرانید که يك مالیات سنگینی به مردم تحمیل شود بنده پر روز در نظر دارم که راجع به جنگل ها بود. آقایان نظرشان این بود. اگر شما هر متر مکعب بیست ریال بخواهید اضافه بکنید و مالیات بگیرد از چوب قیمتش بالا می رود خوب آقا اگر میخواهید وضع مالیات بکنید درست يك لایحه اینجا بیاورید این لایحه بکمسیون دارائی برود و در آنجا تصویب بشود درست و حسابی جریان طبیعی خودش را در مجلس طی کند نه اینکه در ضمن يك قانون يك مالیات دیگری و در ضمن يك مالیات دیگری يك قانون دیگری بیاورید این را ملاحظه بفرمائید که چه جور اسباب زحمت مردم میشود در این قانون مالیات بر درآمد بسا اتفاق میافتد کشمکش های زیاد و پرونده های زیاد و مطول و گفتگوهای زیاد پیدا میشود و بسا اشخاص باید مبلغ زیادی خرج کنند تا اینکه حق خودشان را ثابت میکنند علی ای حال با اینکه وزیر دارائی قبول فرمودند این ماده را اصلاح کنند و رفع این زحمت را بکنند و اشخاصی که اظهار نامه داده اند باتکاء بیان ایشان و اظهار ایشان در مجلس شورای ملی شاید مالیات مستغلات خودشان را در اظهار نامه بیاورده اند همه الآن باید جریمه بدهند و هم مالیات را اگر بخواهیم ما همین طور رأی بدهیم هم باید جریمه را بدهند چون ایشان اظهار کردند موقعی که لایحه متمم بودجه را بیاوریم و این در ماه خرداد بود حالا رتبه است به ماه آبان و همان ماده ذکر شده در اینجا و اگر اینطور تصویب شود زحمت برای مردم تولید خواهد شد بنده با معاون وزارت دارائی آقای اردلان مذاکره کردم همینطور با مخبر کمسیون قرابن این شد که این ماده را پس بگیرند اگر واقعا این را پس بگیرند در این ماده ۹ را که می رود به کمسیون و در آنجا باز مطالعه شود

که بنده عرضی ندارم اگر پس نمیگیرند بنده باتکاء آقای وزیر مالیه وقت با اینکه این موضوع اسباب زحمت مردم شد است با این گرانی امروزه صالح توجه بفرمائید کج خرواری بیست و پنج قران خرواری چهارده تومان شده است آجر هزاری چهل و پنج تومان شده است با این مخارج زیاد و گرانی مصالح آهک خرواری دوازده تومان توجه بفرمائید يك اطاق را اگر با کج خرواری دوازده تومان بخواهند سفید کنند چقدر برای او خرج میشود صد تومان صد و پنجاه تومان خرج او میشود و از این دکانی که خرج عائله و خودش میشود يك حقوق داری اگر شصت تومان هفتاد تومان گرفت آنوقت اضافه کنند و يك مالیات تقاعدی از او بگیرند در صورتیکه همان اجازه هم مطابق قانون تعدیل هنوز تکلیفش معلوم نیست اگر خارج اشخاصی رفته باشد قرارداد هائی مالکین با مستأجرین بطور خصوصی بسته باشند اینها قانونی نیست مطابق قانون تعدیل مال الاجاره بایستی تکلیفش را قانون تعیین کند يك ماده واحده در اسفند ماه گذشت که آن قانون که باعتبار خودش باقی است ولی اگر خصوصی شد در محاضر این برخلاف قانون است و رسمیت ندارد و باید مطابق همین قانون عمل کنند بنا بر این استدعا میکنم اگر آقای مخبر بنظر خودشان باقی هستند و این ماده را استرداد می کنند که در کمسیون این را باز مطالعه کنند بنده عرضی ندارم اگر قبول نمی فرمائید و استرداد نمی فرمائید آنوقت بنده پیشنهادی دارم و عرضم را میکنم تا تکلیف معلوم شود.

مخبر - عرض کنم این ماده ۹ که مورد بحث است مربوط به سال ۱۳۲۰ است بنده بدون اینکه توضیحی راجع باین ماده بدهم این ماده را میخوانم: درآمد مستغلات از نظر مالیات مستغلات مشمول قوانین مخصوص بخود میباشد لیکن صاحبان این نوع درآمدها مکلفند تا ۱۵ خرداد ماه هر سال کلیه اجاره بهائی را که از مستغلات خود در سال پیش دریافت داشته اند ضمن سایر درآمدهای مشمول مالیات بر درآمد خود در اظهارنامه رسمی نوشته و با اداره دارائی محل تسلیم و پس از وضع آنچه که بشهر داربها پرداخت میشود چنانچه میزان

درآمد آنها با در نظر گرفتن نرخ های مقرر در ماده اول قانون اصلاح مالیات بر درآمد مصوب ۲۸ اسفند ۱۳۱۷ مشمول مالیات بیشتری شناخته شود مابه التفاوت مالیات متعلقه را بپردازند. بموجب این ماده قرار اینطور شد که فرض بفرمائید يك کسی در سال هزار تومان عایدات مستغلات دارد صدی هشت این مستغلات را می پردازد با اداره شهر داری هشتاد تومان بقیه عایداتش با سایر عایداتش جمع میشود مثل اینکه فلان قدر هم از اداره می گرفتند یا در فلان شرکت عضویت داشته با عایدات دیگرش جمع میشود و بعد مجموع عایدات او را ملاک رسیدگی و تشخیص عایدات قرار میدهند و روی قاعده تقاعدی قرار میدهند و از نصاب یعنی که گذشت ممکن است تا صدی بیست هم ترقی کند بطوری که حداکثر شده است البته این وعده از طرف وزیر مالیه وقت داده شد که این را مطالعه میکنیم بلکه بتوانیم حذف کنیم منتهی این وعده را که در اینجا بیان کردند حتی در جرائد هم میقداری چیز نوشتند مقالاتی هم از طرفین مبادله شد و نظریاتی هم داده شد حتی ب مردم يك وعده و وعیدی هم دادند که ما يك تکلیفی برای این کار تعیین می کنیم که باعث بشود جریمه را بپردازند متأسفانه بوعده خودشان وفا نکردند یعنی مطالعه

کاملی نکردند و حساب این را در نیاورند که اگر حذف کنیم چه فایده دارد یا چقدر ضرر دارد چون این کار را نکردند همینطور مانند دولت فعلی هم در این خصوص مطالعه ای بعمل نیآورده بطوری که الان با آقای معاون وزارت دارائی صحبت کردیم ایشان هم از نظر اینکه لطمه وارد نشود بعایدات دولت با حذف این ماده مخالفند و چون میزانش را هم مانعند این چه مبلغی است این است که نمی توانیم با حذف آن موافقت بکنیم اگر اجازه میفرمائید سایر شقوق این ماده تصویب شود و ماده ۹ که مورد نظر است بماند سایر شقوق تصویب شود فقط شق ۹ را در کمسیون مذاکره کنیم آقای وزیر دارائی هم تشریف میآورند و توضیحاتی هم میدهند.

[۳ - موقع دستور جلسه آتیه - ختم جلسه]

نایب رئیس - نظر باینکه عده برای رأی کافی نیست و عده ای هم در خارج هستند که تشریف نمی آورند برای کار اگر اجازه بفرمائید جلسه را ختم کنیم و بقیه شور این لایحه را به جلسه بعد موکول می کنیم.

جلسه آتیه روز یکشنبه سه ساعت و نیم قبل از ظهر (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری